

Chinchillaer i fangenskab

Af Susanna Dahlgren.

Oversat fra svensk af Pia Nørgaard

Chinchillaen lever i naturen i Sydamerika, men i slutningen af 1800-tallet begyndte man at holde den i fangenskab. Der var dog ikke tale om kæledyr, det var først langt senere man begyndte på dette.

Den tidlige historie

De første mennesker der kom i kontakt med chinchillaen var Chinha-indianerne som jagede den for dens kød og pels. Da Inka-folket besejrede dem, blev chinchillaen et krigsbytte. De eneste der måtte bære pelsen var højt ærede Inkaer. Der blev dog ikke ført noget rovdrift, og der fandtes stadig mange chinchillaer i bjergene.

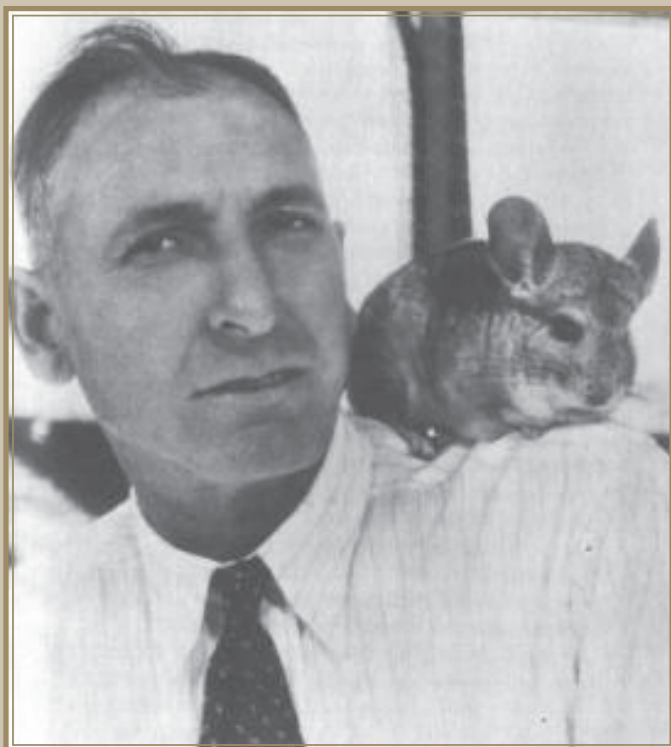
Europæerne og Chinchilleros

Først i 1500-tallet fik den vestlige verden kendskab til den utroligt bløde chinchillapels, da spanierne tog den med sig hjem fra deres togter til Sydamerika. Pelsene blev givet til kongelige, men var ikke specielt populære, det blev de først i 1700-tallet hvor pelsene kom på mode. På denne tid fandtes der masser af chinchilla jægere, de såkaldte "Chinchilleros". Interessen for pelsene var stigende over de næste århundreder, og der blev eksporteret over 1 million skind fra vilde chinchillaer, til vesten.

Chinchillaer i fangenskab – ikke det letteste!

I begyndelsen af 1900-tallet var situationen omkring jagten på chinchillaer så alvorlig, at regeringen i Sydamerika var tvunget til at stoppe for jagten. Til sidst forbød man alt jagt på chinchillaer og man opmuntrede i stedet folk til at forsøge sig med at opdrætte dem i fangenskab. Mange forsøgte at tage chinchillaer ned fra Andesbjergene, for at holde dem i fangenskab, men i langt de fleste tilfælde gik det

ikke særlig godt og forsøgene mislykkedes.

Herover: M.F. Chapman med "Pete".

Venstre spalte: Fanget af Chapman, en chinchilla af typen "Costina", der er lidt mindre end "Lanigera" typen.

Mathias F. Chapman og de 11 chinchillaer

Chapman var en amerikansk guvernør, som i 1918 fik besøg af en indianer, der havde en lille chinchilla med sig i et bur, han ville sælge. Chapman købte chinchillaen og blev meget fascineret af det lille dyr. Han begyndte at studere dem nøjere og udviklede en plan, for at skaffe et antal dyr til USA. På dette tidspunkt, fandtes der ikke mange chinchillaer, og mellem 1919 og 1922 lykkedes det Chapman at få fat i 11 chinchillaer.

Nu skulle det bare lykkes at få dem ned fra bjergene, og siden hen få dem med til USA. Chapman gav sig god tid til nedstigningen, og ved behov kølede dyrene ned med is, for at de ikke skulle tage skade af klimaforandringerne. Samtidig forsøgte han at få tilladelse til at tage chinchillaerne med sig hjem. Efter et afslag, fik han til sidst tilladelsen.

Ham kom frem til USA d. 21. februar 1923 og startede sin første chinchillafarm. Der opstod en del

problemer, men til sidst, efter han havde forsøgt at bygge bure, som mindede om deres naturlige miljø, begyndte det at gå bedre.

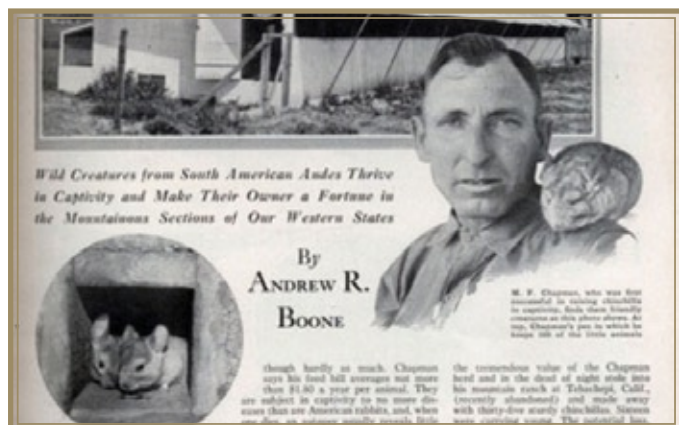

Herover: Et af Chapmans tidlige chinchilla-huse

Efter Chapman

Efter Chapmans død startede flere farme i både Nordamerika og Europa. Man importerede endda flere chinchillaer fra Sydamerika, for at være specifik 132 dyr til USA og 40 til Norge. Disse avledes ind i de tidlige chinchillafarme, men på trods af det, kan alle chinchillaer stadig spores tilbage til Chapmans oprindelige 11 dyr.

Det var først efter Anden Verdenskrig, at chinchillaen begyndte at blive spredt ud til resten af Europa. I 1950'erne blev der etableret farme i flere europæiske lande, blandt andet Sverige og Danmark. Det var først i 1960'erne, at chinchillaerne begyndte at blive solgt som kæledyr til en fornuftig pris (ca. 1000 kr. i USA), frem for de 30.000 kr. et par kostede, bare et par år tidligere.

Herover: En af Chapmans første chinchilla bygninger, her beliggende i Californien.

Herover: Mr. og Mrs. Chapman ved siden af den kasse med de meget vigtige, 11 chinchillaer, der har dannet grundlag for de nutidige domesticerede chinchillaer.

Venstre forned: Chapman i avis ang. sine farme.

Herunder: "Dona Inez Suez", eftersigende den bedste, kvalitetsmæssigt, af de 11 chinchillaer Chapman tog med sig til USA.

Billederne er lånt fra henholdsvis:

<http://chinhaven.tripod.com>

http://www.edchinchillas.co.uk/The_Chin/chapman.html og <http://www.examiner.com/exotic-pets-in-salt-lake-city/three-american-chinchilla-farms-produce-most-costly-furs-picture#slide=25982551>